

Debatt: Att snåla på breddkultur är att bita sig själv i svansen

Kommunerna drar ned på kulturen i lågkonjunkturen och det är folkbildningen som tar mest stryk av nedskärningarna. Det visar en färsk studie från Kulturrådet och SKL (Sveriges Kommuner och Landsting).

Det är inte något nytt att kommunernas anslag till studieförbunden minskar. Men det är precis lika oklokt nu som då. Professor Göran Cars som forskat på städers attraktivitet menar att det alltid är lönsamt att satsa på kultur. Ett rikt kulturliv gör en stad attraktiv att bo i. Forskare visar att kulturupplevelser och eget skapande påverkar människors hälsa och välmående positivt. Att satsa på kultur är alltså en ren investering. Visst är det bra att satsa på museer, teatrar och konserthus. Men det räcker inte. Det krävs också en satsning på breddkulturen.

Studieförbunden är en garant för att människor i hela landet ges möjlighet att utöva kultur och ta del av ett varierat kulturutbud. Musiken är ett tydligt exempel: Hos oss spelar 47 000 personer i band, i någon av våra 4 300 replokaler. Våra musikarrangemang når en publik på nära 700 000 personer per år. Vi är en del av civilsamhället och samarbetar med amatörkulturen och det lokala föreningslivet.

Sedan 1991 har folkbildningsanslagen minskat med cirka 45 procent. I folkbildningspropositionen, "Lära, växa förändra", konstateras att folkbildningen är en gemensam angelägenhet för staten, kommunerna, landstingen och huvudmännen. Trots detta har kommunbidragens storlek relaterat till statens bidrag blivit allt lägre. År 1992 var kommunbidraget cirka 55 procent av statens bidrag till studieförbunden. År 2009 var motsvarande siffra 23 procent. Vi ser en nedåtgående trend även när det gäller landstingsanslagen.

Studieförbunden är Sveriges största kulturarrangörer. Varje år arrangeras 285 000 kulturprogram. De flesta inom sång och musik, följt av föreläsningar. Kulturprogrammen har över en miljon medverkande föreläsare, musiker, författare, konstnärer och andra kulturutövare. Och över 15 miljoner besök per år. Det är fler än antalet biobesök. Majoriteten av de 275 000 studiecirkelarna hålls i kulturämnen. Människor lär sig nya saker, skapar kultur, får upplevelser. Möten som leder till personlig utveckling och ett rikare liv.

Ett rikt kulturliv bygger på ett starkt samspel mellan civilsamhället och det offentliga. Det är naivt att tro att kommuner och landsting i framtiden har råd att avstå från alla de ideella och frivilliga kulturinsatser som dagligen utförs i varenda kommun i hela landet. Och det är lika naivt att tro att det kommer att kunna fungera om nedskärningarna av anslagen till studieförbunden fortsätter. En satsning på studieförbunden är en investering för kommuner och regioner som vill utvecklas och berikas!

Maicen Ekman, generalsekreterare
Folkbildningsförbundet - studieförbundens intresseorganisation

Kontakt:

Maicen Ekman, telefon: 08 402 01 51 eller 0709 78 09 28

De nio studieförbunden är ABF, Folkuniversitetet, Ibn Rushd, Medborgarskolan, NBV, Sensus, Studieförbundet Bilda och Studieförbundet Vuxenskolan.

Folkbildnings-
studieförbundens
intresseorganisation **förbundet**